

❁ DE STER. ❁

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de Heiligen
der laatste Dagen.

Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de Heere, gedachten des vredes, en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting. Dan zult gij Mij aanroepen, en heengaan, en tot Mij bidden; en Ik zal naar u hooren. En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw gansche hart.

JEREMIA 29 : 11—13

No. 7.

1 April 1904.

9de Jaargang.

DE ZIONISTISCHE BEWEGING.

Door B. H. ROBERTS.

„Mogen wij het volgende Paascheest in Jeruzalem vieren”. — Joden.

„Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op de aarde!”
— Christenen.

Ik plaats deze twee gezegden tezamen omdat het eerste de hoop der Joden uitdrukt, en het tweede het verlangen der Christenen. Ik plaats ze eveneens tezamen omdat het eerste een oppervlakkige opmerking van den heer des huizes is geworden bij ieder Paascheest sinds de verwoesting van Jeruzalem door de Romijnen, en het tweede sinds den afval van het Christendom, een oppervlakkig deel van een gebed door de Christenen gedaan. Wederom plaats ik ze tezamen, omdat de tijd spoedig komen zal, wanneer de hoop van den Jood en het schijnbaar verlangen van den Christen — hoe meeningloos en louter vormelijk de twee uitdrukkingen ook mogen zijn geworden voor den gewonen Jood en voor den gewonen Christen — verwezenlijkt zullen worden. Jeruzalem en geheel Palestina, feitelijk, zal wederom hersteld worden aan het huis van Israël, als hunne erfenis; het koninkrijk Gods zal komen, en Zijn wil gedaan worden op aarde evenals in den hemel. Het woord van God verzekert ons dat.

Hier en nu echter hebben wij te doen met die feiten welke betrekking hebben op het eerste denkbeeld — de herstelling van de Joden naar het land hunner erfenis — op de „Zionistische Beweging” zooals zij genoemd wordt. En een vreemde beweging is het, ten minste voor de Gentile-wereld. *) „De wind blaast waarheen hij wil”, zegt de Heiland

*) Gentile = niet-Jood of niet-„Mormoon”.

van den Geest, „en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat”; en dit is evenzoo waar wanneer hij werkt op eene natie als wanneer hij werkt op een persoon. Slechts weinige jaren geleden was de Jood, in het bijzonder de Jood van Rusland, Roemenië, van Frankrijk, van Duitschland zelfs, de meest hulpeloze en vriendeloze der menschen. Indien hij bespuwd werd, verdroeg hij het; indien bespot, hij schold niet terug; indien verschopt door een Christelijke voet, hij bood geen weerstand, want nu evenals in vroegere tijden, was „lijden” nog steeds het herkenningsteeken van zijn geheele ras.

„Waarom worden zij vervolgd”, vroeg onlangs een groote Jood van ons eigen land *) op de Joden van de bovengenoemde deelen van Europa doelende — „Waarom? Omdat zij Joden zijn. Wat komt het er op aan wat zij lijden; het zijn Joden. Achter hen staan geen kanonnen, geen gewapende schepen. Het zijn Joden. Zij hebben achttien eeuwen geleden; laat ze nog maar meer lijden”. Maar zelfs na het uiten van deze bitterheid gaf de groote en bewonderenswaardige Rabbi bewijs van de verandering van geest, over de Joden komende, door te zeggen: „Laat de Jood leeren terug te slaan wanneer hij geslagen wordt, en zij zullen leeren hem alleen te laten. Zijne toestand zal verbeterd worden als hij de rest in gezonde vrees voor een Joodsche vuist en een Joodschen schop wil houden”. Bovendien hooren wij van een Joodsche zucht naar een nationaal bestaan; naar de instandhouding van Joodsche gewoonten en Joodsche denkbeelden. Na zoo lang gezegd te hebben, „mogen wij het volgende Paaschfeest in Jeruzalem vieren”, schijnt de schitterende gedachte in sommige Joodsche geesten opgekomen te zijn, dat, indien die uitgedrukte wensch immer verwezenlijkt zal worden, er sommige stappen gedaan moeten worden in de richting van de werkelijke uitvoering dier mogelijkheid — vandaar de „Zionistische Beweging”. De grondtonen van die beweging worden gehoord in de volgende uitspraken van sommige der Joodsche leiders, ter uitlegging van dezelve: Wij wenschen den gebroken draad van ons nationaal bestaan te hervatten; wij wenschen aan de wereld te toonen de moreele sterkte, de intellectueele kracht van het Joodsche volk. Wij wenschen een plaats waar het ras gecentraliseerd kan worden” — (Leon Zoltokoff). „Het is voor deze Joden (van Rusland, Roemenië en Galicië) dat de naam van hun land (Palestina) spelt „Hoop”. Ik zou geen man zijn indien ik niet besepte dat voor deze vervolgte Joden Jeruzalem spelt rede, gerechtigheid, mannelijkheid en vrijheid” — (Rabbi Emil G. Hirsch). „Joodsche nationaliteit op een modernen grondslag in Palestina, de oude haard van het volk” — (Max Nordau). „Palestina heeft behoefte aan een volk, Israëel heeft behoefte aan een land. Geeft het land zonder volk aan het volk zonder land” — (Israëel Zangwill). In een woord,

*) Dit was Rabbi Emil G. Hirsch van Chicago, in 1902, in een Zionistische vergadering.

het is het voornemen van het „Zionisme” Palestina te verlossen, en het terug te geven aan Joodsch toezicht — in werkelijkheid een Joodschen staat te scheppen in het land aan hunne vaderen beloofd.

Natuurlijk is er honderden jaren lang sprake geweest van de terugkeer der Joden naar Jeruzalem, en van tijd tot tijd zijn er vereenigingen gevormd om die hoop levendig te houden, en het gelaat van den Jood gewend te houden naar de hoofdstad en het land zijner voorvaderen; maar weinig werd er door hen volvoerd behalve het voeden der hoop van Israël's terugkeer in het hart van een uitermate verstrooid, vervolgd en ontmoedigd ras, dat lang gewacht heeft op de verwezenlijking van de beloften aan de vaderen gemaakt:

En Ik zal de gevangenis van mijn volk Israël wenden, en zij zullen de verwoeste steden herbouwen en bewonen. — (Amos 9 : 14.)

Die van het huis Jakobs zullen hunne erfgoederen erfelijk bezitten. (Obadja 17.)

Want gij zijt een heilig volk den Heere, uwen God: u heeft de Heere, uw God, verkoren dat gij Hem tot een volk des eigendoms zoudt zijn uit alle volken, die op den aardbodem zijn. — (Deut. 7 : 6.)

Dan zal de Heere Juda erven voor Zijn deel, in het heilige land, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen. (Zacharia 2 : 12.)

Want de Heere zal zich over Jakob ontfermen, en Hij zal Israël nog verkiezen, en Hij zal hen in hun land zetten. — (Jesaja 14 : 1.)

Zoo zegt de Heere Heere: Ziet, Ik zal de kinderen Israëls halen uit het midden der Heidenen, waarhenen zij getogen zijn, en zal ze vergaderen van rondom, en brengen hen in hun land; en ik zal ze maken tot een eenig volk in het land, op de bergen Israëls; en zij zullen allen te zamen eenen eenigen koning tot koning hebben; en zij zullen niet meer tot twee volken zijn, noch voortaan meer in twee koninkrijken verdeeld zijn: **** en mijn knecht David zal koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen éenen herder hebben; en zij zullen in mijne rechten wandelen, en mijne inzettingen bewaren en die doen. **** En ik zal een verbond des vredes met hen maken, het zal een eeuwig verbond met hen zijn; en Ik zal ze inzetten, en zal ze vermenigvuldigen, en Ik zal mijn heiligdom in het midden van hen zetten tot in eeuwigheid. En mijn tabernakel zal bij hen zijn, en Ik zal hun tot eenen God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. — (Ezechiël 37 : 21—27.)

Ik zeide dat er slechts „weinig” volvoerd werd door de Joodsche vereenigingen, bestaande voordat de Zionistische begon, uitgenomen het voeden der hoop van Israël, gegrond op de hier aangehaalde profetiën; maar dat „weinig” was veel. Het was versterking in het geheim en door eeuwen van duisternis heen dat sprankje vuur hetwelk, ten tijde dat het aangeraakt zou worden door den adem Gods, uit zou breken in een vlam die de geheele wereld niet tegenhouden kon. Zij maakten deze grootere beweging mogelijk, welke nu de aandacht der geheele wereld trekt, en bekend is als de „Zionistische Beweging”; die in werkelijkheid slechts de bondgenootschap is van alle Joodsche vereenigingen die ten doel hebben de verwezenlijking van de hoop van het verspreide Israël.

Het „Zionisme” mag gezegd worden ontstaan te zijn uit de vervolging van de Joden gedurende de laatste achttien jaren in de Europeesche landen Rusland, Frankrijk, Duitschland en Roemenië. Het hield zijn eerste algemeene conferentie in Augustus 1896, in Bazel, Zwitserland; en sedert dien tijd is het voortgegaan jaarlijksche conferenties te houden die gestadig toegenomen hebben beide in belangstelling en in het aantal afgevaardigden ter vertegenwoordiging van onderscheidene Joodsche vereenigingen, tot dat het nu de vorm aanneemt van een der groote wereldbewegingen. Het is niet zoo zeer een godsdienstige als een ras-beweging; want voorname Joden van allerlei schijn van beide politieke en godsdienstige meeningen hebben er aan deelgenomen onder het staatsmanachtige aanvoorderschap van Doctor Herzl van Oostenrijk.

Enkele jaren geleden werden er onderhandelingen aangeknoopt met den Sultan van Turkije, binnen wiens politiek gebied Palestina ligt, voor den aankoop van het Heilige Land voor de Joden, en enkele aankondigingen in de pers door Dr. Herzl, juist vóór het bijeenkomen van de Zions-conferentie in 1902, rechtvaardigden een tijdlang de hoop dat het beloofde land door aankoop verkregen zou worden. Deze hoop is echter in rook vervlogen, wegens een plotselinge verandering, met betrekking tot deze zaak, over den heerscher van Turkije gekomen. Het is meer dan waarschijnlijk dat zijne raadsliden hem overreedden dat het oprichten van een Joodschen staat onder zijne suzeriniteit de administratie nog ingewikkelder zou maken van de ongelijksoortige verzameling dier staten welke alreeds het onsamenhangende rijk vormen over hetwelk Abdul Hamid resideert bij de gedooging van de Europeesche mogendheden. De zaak van des Sultan's tegenwoordige weigering om Palestina af te staan of te verkoopen aan de Joden is geen ernstige moeilijkheid in den weg van zulk een uitgestrekte beweging als het Zionisme, evenwel indien God inderdaad met hetzelfde is; want vóór vandaag heeft de Heere de harten der heerschers veranderd om zijne doeleinden te bereiken, en moge dit weer doen. Zoo beschouwt Israël Zangwill, een der geestdriftigste aanvoorders in de beweging, het onderwerp; en eveneens in denzelfden geest beziet hij de moeilijkheid van het verkrijgen der noodige millioenen om het land aan te koopen. Over dit onderwerp zegt hij: „Het komt er weinig op aan dat de Zionisten de millioenen niet zouden kunnen betalen als zij er plotseling toe geroepen werden. Zij hebben nog geen twee-en-een-half millioen dollar bijeengebracht. Maar er zijn millioenaars genoeg om ter hulp te komen als het vrijdom eens den Zionisten aangeboden zou worden. Het is niet waarschijnlijk dat de Rothschilds zichzelf terug zouden trekken uit hunne familiaire eerste plaats in gezag en weldoen. Noch zouden de millioenen in het bezit van Baron Hirsch geheel en al terug gehouden worden. Des Sultan's tegenwoordige weigering is evenmin van gewicht, omdat een nationaal staatsbestuur onafhankelijk is van

kortstondige gemoederen en kortstondige heerschers. Wat er alleen op aankomt is of Israëls aangezicht al of niet gestadig Zionwaarts gericht zij — tientallen van jaren, en zelfs eeuwenlang”.

Over dit punt gevoel ik te zeggen dat men niet bevreesd behoeft te zijn of Israëls aangezicht wel Zionwaarts gericht zij, hetwelk hier bedoelt Jeruzalemwaarts, want de gezette tijd om Israël te begunstigen is gekomen; de tijd voor de vervulling van de oude belofte dat Jeruzalem bewoond zoude worden als een stad zonder muren, wanneer de kinderlach wederom in hare straten gehoord zal worden, komt nader; en terwijl troebelen en ingewikkeldheden en nationale en internationale verwarringen den voortgang van Gods volk naar de verwezenlijking van de aan de vaderen gemaakte beloften mogen tarten en somtijds schijnen te hinderen, zal God ze toch niet verlaten; en de geest die den spoorslag gaf aan de Zionistische beweging zal nimmer ophouden te branden in de harten van dat volk totdat zij het land hunner vaderen beërven en de noodige voorbereiding maken voor de glorieijke komst van hunnen Messias. Dit spreek ik natuurlijk niet van mijzelf, noch uit eenige wijsheid die de mijne is. Ik ben er eenvoudig verzekerd van omdat God door zijnen grooten dienstknecht en profeet van deze laatste dagen, Joseph Smith, zelfs nabij den aanvang van zijnen profetischen loopbaan (1827) verklaarde dat de tijd gekomen was voor de vervulling der profetiën welke Israëls terugkeer naar hun eigen landerijen inhielden; en later (1836) verscheen Mozes aan hem in den Kirtland-tempel en verleende hem de sleutelen van de vergadering van Israël en hunne herstelling in de landen hunner vaderen. Onder dat goddelijk gezag zond Joseph Smith een Apostel van den Heere Jezus Christus naar het land Palestina om het nogmaals te zegenen en den Heere toe te wijden voor de terugkeer van zijn volk. Deze Apostel was Orson Hyde, en hij volvoerde zijne zending in 1840—42. Sedert dien tijd, handelende onder hetzelfde goddelijk gezag en macht, zijn er andere apostolische afgevaardigden naar dat land geweest en hebben van af den top van den Olijfberg met opgeheven handen het land gezegend, en wederom toegewijd voor de terugkeer van het Joodsche volk. Het is derhalve niet vreemd voor degenen die zulk een beweging als het Zionisme gadeslaan in verband met geloof in Gods groote werk der laatste dagen, deze mysterieuze geest te zien werken op de gemoederen van het Joodsche volk. Het is slechts de adem Gods op hunne zielen, hunne harten wendende tot de aan hunne vaderen gemaakte beloften. Het is slechts de gedeeltelijke vervulling van een der vele profetiën op die wondervolle profetische bladzijde van het Boek van Mormon (128) namelijk: „Het zal geschieden dat de Heere God zijn werk zal beginnen onder alle natiën, volkeren, talen en geslachten om de herstelling van zijn volk op aarde te doen geschieden”. Het is met het oog op deze dingen die God bekend heeft gemaakt in onze dagen door Zijne profeten dat

ik vol vertrouwen staande houd de bestendige aanwezigheid van den Geest op het Joodsche volk, totdat zij teruggekeerd zijn naar hun beloofde land.

Een interessante trek van de laatste Zions-conferentie, verleden jaar in Augustus gehouden, was het aanbod van den Britschen minister van buitenlandsche zaken, ten behoeve van het Britsche gouvernement, van een streek vruchtbaar territorium in Ugando, Britsch Oost-Afrika, voor het vestigen van een Joodsche kolonie. Het is een verheven landstreek zich uitstrekkende tweehonderd mijlen langs den Uganda-spoorweg, tusschen Mau en Nairobi. Het wordt gezegd goed van water voorzien te zijn, vruchtbaar, koel, bedekt met edele bosschen, bijna onbewoond en zoo gezond voor Europeanen als Groot Brittannië. Dit aanbod aan de zijde van de Britsche regeering was de oorzaak van zekere verwarring in de Bazel-conferentie, en is nu een oorzaak van groote ongerustheid onder de Zionisten. Het is een Joodsche Staat in Palestina, geen kolonie in Oost-Afrika, waarnaar dat groote lichaam van Zionisten uitziet, en toen het voorgesteld werd in de conferentie dat er een commissie van negen personen zou aangesteld worden om een nauwkeurig onderzoek te doen en te beslissen over de raadzaamheid van het zenden eener expeditie ter opneming van de voorgestelde ligging der kolonie, werd zelfs deze voorbereidende stap zoo tegengestaan door de Russische afgevaardigden dat zij als één man opstonden en de conferentie-zaal verlieten, in protest tegen zulk eene beweging. De commissie werd echter aangesteld en het onderzoek is in vollen gang. Sedert het sluiten van de Bazelsche conferentie hebben velen die belang stellen in het voorstel hunne geschriften onderzocht en sommigen beweren profetische verzekeringen gevonden te hebben voor eene dergelijke beweging en komen tot de beschouwing dat de nederzetting in Afrika eene voorafgaande is op de groote laatste beweging naar Palestina. De profetiën die verondersteld worden deze meening te rechtvaardigen worden gevonden in het volgende van Jesaja:

Te dien dage zullen er vijf steden in Egypteland zijn, sprekende de spraak van Kanaän, en zwerende den Heere der heirscharen; eene zal genoemd zijn eene stad der versterking. — (19 : 18.)

Te dien dage zal de Heere een altaar hebben in het midden van Egypteland, en een opgericht teeken aan hare landpale voor den Heere. — (19 : 19.)

En het zal zijn tot een teeken, en tot eene getuigenis den Heere der Heirscharen in Egypteland: want zij zullen tot den Heere roepen vanwege de verdrukkers, en Hij zal hun eenen Heiland en Meester zenden, die zal hen verlossen. — (19 : 20.)

En de Heere zal den Egyptenaren bekend worden, en de Egyptenaars zullen den Heere kennen te dien dage; en zij zullen Hem dienen met slachtoffer, en spijsoffer, en zij zullen den Heere eene gelofte beloven en betalen. — (19 : 21.)

Wat er ook moge komen van deze veronderstelde kolonie in Afrika, kan het nimmer beschouwd worden meer te zijn dan een voorval in

den voortgang van deze groote beweging onder de Joden. Het land hunner eindelijke erfenis is Palestina, niet Afrika, noch Egypte, en indien de Joden zich een tijdlang in Uganda-land zullen ophouden, onder de minzame bescherming van het Britsche gouvernement, zal het alleen een tijdelijke verblijfplaats zijn, alwaar zij echter een zeer noodige ondervinding mogen opdoen in het controleeren van eenen staat en het brengen van hun volk tot een eenheid van geloof en practijk onder de oude wet van Israël. Middelerwijl zal Israël in het Rotsgebergte, de vergaderde heirscharen van Ephraïm, met belangstelling deze beweging onder onze broederen van Juda gadeslaan, en van uit de hoogten van ons schoone land hun een goeden uitslag wenschen op hunne pogingen om Palestina te bereiken.

Young Woman's Journal.

INDIEN GIJ WIST.

Indien gij wist dat tien diepe ademhalingen, driemaal per dag, „erfelijke tering” zou overwinnen en het heele leven aangenameer maken, zoudt gij dan voortgaan te handelen alsof God's zuivere lucht met mate gemeten werd?

Indien gij wist dat het te zelfzuchtig zoeken naar geluk de krachtigste uitnoodiging was tot ellende, zoudt gij dan voortgaan met alleen te denken aan uw eigen wenschen en welzijn?

Indien gij wist dat te veel eten uw leven stellig vele jaren zou verkorten en uwe ongemakken in het leven vermeerderen, zoudt gij dan besluiten gevolg te geven aan de aanmaning: „Eet, drinkt en weest vroolijk, want morgen sterven wij”?

Indien gij wist dat het u helpt om vriendelijk te zijn, zelfs jegens degenen die onvriendelijk zijn jegens u, zoudt gij dan doorgaan met „leer om leer” te geven met een tong vol bijtende spot en venijn?

Indien gij wist dat iemand te haten schade zou doen aan uw gemoed en ziel en lichaam, zoudt gij dan voortgaan met het uitzenden van pijlen van haatdragendheid en bitterheid?

Indien gij wist dat pogingen om „kiet te worden” met iemand die u onrecht heeft aangedaan, u gelijk zouden stellen met den kwaaddoener, zoudt gij dan nog aandringen op oog om oog, tand om tand?

Indien gij wist dat haastig eten uwe reis naar de begraafplaats zou bespoedigen, zoudt gij dan voortgaan met vijf minuten te nemen voor het ontbijt, tien minuten voor het middagmaal en vijftien minuten voor het avondmaal?

Indien gij wist dat de helft der dingen waarvoor wij zwoegen niet alleen niet noodig zijn, maar bepaald nadeelig, zoudt gij dan uwe jacht voortzetten totdat gij ondermijnd zijt door zenuwen?

Indien gij wist dat wat men verliest op één manier men op een

andere winnen kan, zoudt gij dan voortgaan met u te ergeren en u op te winden en in ongerustheid te zitten omdat alles niet gaat zooals gij het wilt?

Indien gij wist dat onvriendelijkheid tot u terugkomt met interest op interest, zoudt gij dan ooit „opvliegen”, zoodat gij wel met alles zoudt kunnen gooien?

Indien gij wist dat de ontwikkeling van bezadigdheid en de bekwaamheid om te concentreeren beteekent toeneming in gezondheid, rijkdom en geluk, zoudt gij het dan niet de moeite waard achten?

Indien gij de kracht der natuur kendet wanneer haar een gelegenheid gegeven is om uw lichaam frisch en rein en sterk te houden, zoudt gij het dan tot een vuilnisvat maken, een vergaarbak voor medicijnvergift?

Indien gij wist dat zelfvertrouwen opbouwt, en afhankelijkheid van anderen afbreekt, zoudt gij daar niet ophouden te verlangen dat anderen voor u denken en besluiten?

Indien gij wist dat de leer van de broederschap des menschen meer was dan een Zondagskleed om op Maandagmorgen weer in de kast geborgen te worden, zoudt gij dan het motto aannemen: „Neem anderen of ze nemen u”?

Indien gij wist dat gij uw kind in den groei belemmert door uwe toegevendheid, zoudt gij dan voortgaan het te berooven van den zegen van zijne eigene zaligheid uit te werken?

Indien gij wist dat iedere levensdaad, iedere gedachte, uw karakter vormt, zoudt gij niet een beetje voorzichtiger wezen met uwe handelingen en uwe woorden?

Indien er in hetgeen gij zoeven gelezen hebt een dienstige gedachte ligt voor u, wilt gij dan niet een handje helpen en het voortzeggen?

Rural Home.

ZIONS LIEDEREN.

'k Zing zoo gaarne liedren Zions,
Zij mijn stem ook onbekwaam,
Ik bemin den lofzang die ons
Meldt den lof van 's Heeren naam.
O, wat kan 't mijn ziel verrukken,
Als zoo'n heerlijk lied weerklinkt.
'k Zal 't gevoel niet onderdrukken
't Welk mij dan tot zingen dringt.

Hoor! in 't Godshuis! blijde galmen
Klinken daar tot Godes eer,
Jubeltonen, vrongdepsalmen
Stijgen op tot onzen Heer.
Ja, ik min U, liedren Zions,
Word 'k ook soms door zorg gekweld.
'k Hoor met vrengd den lofzang die ons
's Heeren groote liefde meldt.

Vader! wil mijn bede hooren,
In den naam van Uwen Zoon:
Dat 'k eens met de Hemelkoren
U mag prijzen voor Uw troon.
U toch, Vader, zij de eere,
Lof en heerlijkheid en macht,
U en 't Lam, der Heeren Heere,
Altijd, eeuwig toegebracht.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

MIJN BEZOEK AAN DE DELFSHAVENSCH KERK.

Door President HEBER J. GRANT.

Een van de interessantste en aangenaamste voorvallen in verband met mijn uitstapje naar de Nederlandsche conferentie was een bezoek, op 15 Februari gebracht, in gezelschap van Presidenten Hugh J. Cannon, Levi E. Young en Willard T. Cannon, en mijne dochters Edith en Grace, naar de kleine kerk aan het havenhoofd van Delfshaven. Het was in deze kerk, in 1620, dat onze Pelgrimvaders bijeen kwamen, en een vurig smeekgebed deden aan onzen Hemelschen Vader, voordat zij zich inscheepten op de *Speedwell*, naar Noord-Amerika, via Engeland. Een aantal van de Nederlandsche Ouderlingen ontmoetten ons bij de kerk, en met veel genoegen zagen wij naar den Bijbel, uit welken de Pelgrims-leeraar had gepredikt, den preekstoel beklimmende, alwaar, naar beweerd wordt, hun onderrichtingen gegeven zijn. Wij hadden belangstelling in een kopie eener schilderij, getiteld: „De Pelgrimvaders hunne eerste openbare godsdienstoefening houdende in Noord-Amerika, op Zondag 21 Januari 1621”. Op deze schilderij komen vier-en-dertig menschen voor, de eerstgenoemde zijnde William Brewster; de tweede, Kapitein Miles Standish; No. 14, John Alden, en No. 15 Priscilla Mullens. Wij kochten van de vriendelijke juffrouw, die ons begeleidde, fotografien van de kerk en van deze schilderij. Ook schaften wij ons aan een uitreksel uit de *Beschrijving en Geschiedenis van Delfshaven*, door F. J. KLEIJN, hetwelk luidt als volgt:

DE PELGRIMVADERS.

Op den 22sten Julij van het jaar 1620 wemelde het Havenhoofd te Delfshaven van menschen. Er lag een vaartuig voor anker: de „Speedwel”, wachtende op een groot aantal passagiers. Een gestrenge Parlements-acte ten jare 1592 in Engeland uitgevaardigd, veroorzaakte eene hevige vervolging van de zoogenaamde Puriteinen. Een groot deel van hen vlugtte naar het herbergzame Nederland. Zij vestigden zich in Leyden, en verkozen een, in 1607 overgekomen geloofsgenoot, genaamd „Robinson”, tot hun leeraar. Gaarne droegen zij den naam van „Pelgrims”. Twaalf jaren vertoefden ze te Leyden. Hun toestand was allergunstigst wat althans betreft de godsdienstvrijheid en verdraagzaamheid waarin zij deelden. Ook het stedelijk bestuur had tegen hen geene regte klacht; doch het kostte hun groote moeite, in hun onderhoud te voorzien. De vrees van, bij den voortdurenden oorlog tegen Spanje, tot de krijgsveld dien verplicht te worden, en het pijnlijk gevoel van ballingschap, deden hen besluiten, eene volksplanting in Amerika te vestigen. Een schip werd aangekocht, en lag op bovengemelde datum zeilree. De geheele gemeente, waarvan een deel vertrok, en een deel tot nadere

gelegenheid moest achter blijven, had zich op de kade verzameld. Delfshaven's ingezetenen zagen een tooneel, dat hun onvergetelijk zou blijven. Aandoenlijk was de scheiding: maar vóóraf viel de eerwaarde Robinson op de knieën, en zond een warm gebed op, waarin hij zijne gemeentelieden, die hij later hoopte te volgen, God en den Woorde Zijner genade aanbeval. Nog eens wierpen zij zich in elkaars armen; het vaarwel, voor velen het laatste hier op aarde, klonk, en de „Speedwell”, ligte de ankers, koers zettende naar Southampton, wáár nog een schip, de „Mayflower”, hen wacht om ook den tocht naar Amerika te doen. Behouden kwamen zij dáár aan, en stichtten Nieuw Plymouth.

Deze, in schijn, weinig beteekenende gebeurtenis, is één der gewigtigste feiten in de geschiedenis der Nieuwe wereld. Daardoor werd de grond gelegd tot een der bloeiendste volksplantingen, tot een der magtigste rijken in de Nieuwe wereld. De dag, waarop de „Speedwell” vóór Delfshaven het anker ligte, kan beschouwd worden als de dag waarop de éérste levensvonk ontgloeide voor het reusachtige rijk, dat nu de Vereenigde Staten van Noord-Amerika uitmaakt.

Over de machtige republiek van de Vereenigde Staten en over het vertrek van de Pelgrims denkende, wordt men herinnerd aan Cowper's lied „God werkt altijd mysterieus als Hij zijn wondren doet”. President Willard T. Cannon praatte in het Hollandsch met de vriendelijke kosteres, wier gelaat mij zeer veel herinnerde aan sommige der welwillende Kwaker-gezichten, welke ik gezien heb in Philadelphia en andere deelen van Pennsylvania. Hij vroeg of er ook bezwaar tegen was dat wij gingen zingen. Het antwoord luidde „neen”, en wij allen namen deel aan het zingen van „We thank Thee, O God, for a Prophet”. (Wij danken U, Heer, voor Profeten), waarna mijn dochter zong „Te Flag Without a Stain” (De Vlag zonder smet). Ik bemerkte dat het gelaat van onze goede Hollandsche juffrouw opvroolijkte wanneer de laatste regels van elk vers bereikt werden „O My America!” (O mijn Amerika) en aan het einde van het lied zeide zij „Merica, 'Merica”.

Terwijl ik in deze kleine kerk te Delfshaven stond was ik er zoo overtuigend van doordrongen als ooit te voren in mijn leven dat God de bestemming van personen zoowel als van natiën controleert. Het gezegde in het Boek van Mormon terugroepende, dat Amerika is een land „hetwelk alle andere landen overtreft”. gevoelde ik mij dankbaar voor de inspiratie die den Pelgrimvaders aanwees de herbergzame stranden van Holland te verlaten om een thuiskomen te zoeken in de Nieuwe Wereld. Mijn bezoek aan de kerk vermeerderde het verlangen dat ik voor mij zelve heb, zoowel als voor het gansche menschedom, dat de inspiratie des Heeren mijne handelingen op de levensreis moge controleren en aanwijzen.

De toegangsprijs tot het kerkje is vijf-en-twintig cent in Hollandsch geld, of tien cent in Amerikaansch. Wat mij het meest verwonderde was, te bespeuren uit het bezoekers-register, dat er slechts zeer weinig zijn die deze plaats bezoeken, welke voor alle Amerikanen, schijnt mij toe, weinig minder dan heilig moest zijn. Ik beken vrijelijk, dat dit

de eenigste plek is boven alle andere in Holland welke de grootste betoovering voor mij had. De tweede plek van belang zou daar wezen, waar de Vredes-conferentie gehouden werd, maar ik had zoo weinig tijd dat ik geen gelegenheid had den Haag te bezoeken. Enkelen onzer hadden dat voorrecht, een genoeg dat ik tegemoet zie op den een of anderen toekomstigen dag te smaken.

Mill. Star.

BEWARING VAN DE KERK VAN CHRISTUS.

Zou er ooit twijfel opkomen in het hart van een Heilige der laatste Dagen? Laat hem dan letten op de geschiedenis van de Kerk van Christus sinds zij werd opgericht in deze laatste dagen. De wonderbare wijze waarop zij is bewaard gebleven is een krachtig bewijs dat zij immer onder goddelijke bescherming en leiding is geweest. Geen door menschen gemaakt stelsel kon met mogelijk de tegenstand en vervolging wederstaan hebben die men op de Kerk heeft doen aandrijven sedert hare organisatie. Zij is onderworpen geweest aan menige hevige op de proef stelling, maar is uit allen sterker en schitterender in alle opzichten te voorschijn gekomen, wegens het doorstaan van de beproeving. Zij heeft moeten strijden met alle soorten van tegenstand. Zelfs vóór hare organisatie ontmoette de Profeet Joseph Smith hevige vervolging, en de bewaring van zijn leven terwijl hij het Boek van Mormon vertaalde is niets minder dan wonderbaarlijk.

Sedert hare oprichting is de Kerk nooit zonder vijanden geweest die gezocht hebben haar te verwoesten. Toen hun aantal nog gering was, stelde het gepeupel zich samen om hare leiders en leden overlast aan te doen, te kwellen en te vervolgen, en als zij toenam in getalssterkte, vermeerderden de rijen van hare vijanden. Van Fayette, in den Staat New-York, alwaar de Kerk georganiseerd was, werden de Heiligen gedwongen te vertrekken en zij gingen naar Kirtland, Ohio. Moeite aldaar veroorzaakte hen naar Missouri te vlieden. In Missouri werden zij verdreven van Jackson- naar Clay-graafschap, en vandaar naar Caldwell-, Davies- en Carroll-graafschappen. Iedere keer als zij verdreven werden, werden zij geplunderd en smadelijk bejegend, en velen hunner vermoord. Eindelijk vaardigde de gouverneur van den staat, die ten volle sympathiseerde met de vijanden van de Kerk, en een hoofdrol bekleedde in het bestrijden van de Heiligen, een bevel uit aan den kommandant van de staatstroepen, om of de Heiligen uit te roeien, of ze uit den staat te verdrijven. Op de punt van de bajonet werden zij genoodzaakt te vertrekken in het hartje van den winter, en ergens anders een thuiskomen te zoeken. Zij zochten toevlucht in Illinois, en bouwden de stad Nauvoo op aan de Mississippi-rivier. Hier genoten zij een korten tijd van vrede, maar spoedig kwamen hunne vijanden hen weer over-

vallen. Hunne profetische leiders werden vermoord, en het geheele volk wederom door kracht der wapenen naar de wildernis verdreven, om van honger, vermoeienis en wederwaardigheden om te komen, of anders gedood te worden door den wilden roodhuid.

De vervolging van zichtbare vijanden was niet de eenige moeilijkheid waarmede zij te kampen hadden. Op één keer viel de helft van de leiders in de Kerk af, en smeedden in het geheim een plan tijdens de tijdelijke afwezigheid van den profeet om hem te vernietigen. Beide vóór en na dit voorval werden personen die de Profeet gewichtige positiën toevertrouwd had, overwonnen door booze machten en zochten het volk te misleiden en verdeeldheid in de Kerk te veroorzaken. Het succes der mannen die dit in 't schild voerden was dusdanig dat het werk daardoor grootelijks in gevaar werd gebracht. Toch kwam de Kerk uit iedere kritische ondervinding eventueel versterkt te voorschijn; en terwijl 't aantal te dier tijde afnam door sommige der aanvallen van den vijand, vermeerderde het zendingswerk, hetwelk bijna voortdurend voortging, gestadig haar ledental.

Sedert de Kerk is gevestigd geweest in het Rotsgebergte is zij aangevallen geworden zooals nog nooit te voren gebeurd was. Het groote gouvernement van de Vereenigde Staten ondernam te doen wat het gepeupel te vergeefs getracht had te doen — de Kerk te verwoesten. Allereerst werd er een leger gezonden om oorlog met haar te maken, en later werden er wetten tegen haar uitgevaardigd. Zij werd van zeker privilegiën beroofd; hare eigendommen verbeurd verklaard; hare leiders werden beboet en in de gevangenis gezet, of verbannen. Niet-tegenstaande alles wat zij heeft moeten verdragen, gaat de Kerk voort te groeien en te bloeien, en hare triomf over alle hindernissen die in haar weg geplaatst zijn verbaast degenen die het aanschouwen.

Brigham Young zeide in een zijner redevoeringen: „Wanneer de goddeloozen macht hebben om de zon uit te blazen, zoodat zij niet meer schijnt; wanneer zij macht hebben om de werkingen der elementen te doen eindigen, het geheele natuurstelsel tegen te houden, en een voetbank te maken van de troon van den Almacht'ge, dan mogen zij er aan denken het Mormonisme in zijn loopbaan te stuiten, en de onveranderlijke doeleinden des hemels te dwarsboomen. Menschen mogen het volk dat in zijne leerstellingen gelooft vervolgen, leugens rapporteeren en publiceeren, om wederwaardigheden op hunne hoofden te brengen; aarde en hel mogen een groot verbond tegen hetzelfde aangaan, en hunne boosaardige machten ten uiterste aanwenden, maar het zal zoo standvastig en onwrikbaar staan te midden van dit alles als de pilaren der eeuwigheid”. De Heiligen der Laatste Dagen, die een getuigenis van de waarheid des Evangelies hebben ontvangen, verstaan waarom de Kerk zoo voorspoedig geweest is, en zij weten dat zij zoo zal voortgaan, want het is het werk van God. Als voorspeld

door den Profeet Joseph Smith: „Geen ongewijde hand kan het werk tegenhouden. Vervolging moge woeden, het gepeupel samenspannen, legers mogen zich verzamelen, laster moge hoonen, maar de waarheid van God zal voortgaan stout en onafhankelijk totdat zij ieder vasteland heeft doordrongen, ieder klimaat bezoekt, haar intrek genomen in ieder land en in elk oor weerklonken, totdat de doeleinden Gods vervuld zullen zijn en de Groote Jehova zeggen zal het werk is gedaan”.

J. E. T., in de *Mill. Star*.

EEN GEWEIGERD HANDSCHRIFT.

(*Vervolg van bladzyde 101*).

Verfrischt en versterkt rusten wij op de breede balcon en turen naar de zon in een „zee van karmozijn en purper en goud” als zij wegzinkt achter de bergen, welke werkelijk eilanden zijn, gezet als juweelen in den boezem van het groote meer. Later vragen wij ons zelve af of de befaamde Italiaansche en Venetiaansche manen ons wel helderder licht kunnen geven, en hoe hunne glans den nacht heerlijker kan overstroomen dan deze. De tonen van „Home, Sweet Home” in de laatste wals en de verdunde rijen der dansers waarschuwen ons dat de laatste trein naar de stad gereed staat, en zestien mijlen mocht vermoeiend blijken te zijn, hoe helder het maanlicht ook zij. Saltair is op ieders lippen. Geen bezoeker mist haar, tenzij daartoe genoodzaakt door een tegenwerkend noodlot; en wij komen er telkens weer terug, telkenmale meer betooverd dan de vorige. Evenals de bergen trekt zij aan en boeit in hooge mate — de bergen, welke hunne nevelachtige omtrekken verheffen in de blauwe verte, en ons toewenken en bespotten. Vijf mijlen weg schijnen zij tantaliseerend dichtbij; inderdaad, wij mochten naar den voet van een hunner loopen bij wijze van een gezondheids-wandeling vóór het ontbijt. Wij ontdekken, helaas! dat „afstand tooverkracht geeft.” Wij hebben den indruk gekregen dat er geen afstand is. De hoofdstraat van de stad loopt er klaarblijkelijk direct heen, en City Creek Canon, van wier heldere stroom hare dorstige duizenden drinken, wordt bereikt door een kort toertje. Salt Lake is waarlijk een berg-gordel-stad, en hare grondleggers moeten hen geëvenaard hebben in sterkte van bedoeling en standvastige poging. De woestenberg verbeterd te hebben en, ten deele, een staat bevolkt, is geen klein roemrijk feit.

De Mormonen staan educatie en opvoedkundige inrichtingen voor. „De glorie van God is intelligentie”, vertellen zij ons, en intelligentie voor vrouwen zoowel als voor mannen. De vrouw neemt in de Mormoonsche schatting een zeer hooge plaats in, beide in Kerk en staat. Gij zijt verwonderd? Gij dacht dat zij onderworpen was aan alle soorten

van vernederende behandeling, en dat de polygamie haar hopeloos in onderworpenheid hield? Ach! waarom niet de polygamie met rust gelaten als de doode kwestie die het werkelijk is? Waarom altijd de oude koeien uit de sloot gehaald en de veronderstelde gruwelen gebungeld in het gelaat van alle vooruitgang! Hare praktijk was beperkt tot slechts drie procent van degenen die er in geloofden als een beginsel; maar zelfs als zou een „Engel uit den Hemel” de waarheid in de zaak verklaren, zou toch het vooroordeel de ooren dichtstoppen en weigeren te hooren. Waarom onze geesten gevuld met de bloed-stremmende verhalen van sensatie-romans, als al de rijkdommen van de meestergeesten der verledene eeuwen ter onzer beschikking staan? Waarom niet aan degenen die wij als misleid beschouwen een leefwijze getoond die hen voor ons zal winnen? Laat ons niets meer hooren van de hoven van echtscheiding en het bordeel alvorens wij den eersten steen naar onze broeders werpen. Echtscheiding is zoo goed als onbekend onder de Mormonen, en wanneer wij Salt Lake City aantasten om hare zeden moeten wij gedenken dat de helft der bevolking „Gentile” *) is, en dat de laatste twaalf jaar lang het hoofd van het stadsbestuur uit die oorsprong gekozen is.

Bij het maken van eene onpartijdige schatting van een volk kiezen wij ter onzer overweging noch de klasse die onderscheiden wordt als de opperste laag, noch degenen wier wereldlijke bezittingen hen op den bodem plaatsen, maar gaan liever naar de groote middelklasse, degenen die zich tusschen de twee uitersten bevinden. De Mormonen betuigen geen hoogste en geen laagste klassen te hebben. Zij trachten naar gelijkheid, wat hunne wereldlijke erfenis ook moge zijn. Hunne jonge mannen worden geroepen om twee of drie jaren, en dikwijls meer, van hun leven te geven om het evangelie te verspreiden zooals zij het gelooven en leeren; en rijk en arm, zij gaan blijmoedig, ver weg van huis en vrienden, te midden van onvriendelijke vreemdelingen, zonder andere vergelding dan de bewustheid van een vervulde plicht. Dit zijn de veel besproken en veel geduchte zendelingen, tegen wier „verderfelijken” invloed wij gewaarschuwd worden. Het feit in overweging nemende dat deze zelfde Ouderlingen in vele gevallen louter baardelooze jongelingen zijn, is het dan niet vreemd dat de aanraking met hen zoo gevreesd wordt, en besprekingen beschouwd worden als gevaarlijk? Zeer zeker heeft het Christendom in al de negentien honderd jaren die sinds hare vestiging vervlogen zijn, ons genoeg kennis gegeven om ons zelf er mede te verdedigen. Waarom dan al deze opgewondenheid? Zijn wij gedwongen te gelooven dat wij zelf de zwakste zijde vormen? Maar, gij zegt dat het zulke „gladde kerels” zijn. Dat is waar, maar moet de gladheid allemaal aan eene zijde zijn? Laat ons onze krachten verzamelen, en wie weet wie overwinnen zal?

*) Niet-Mormoonsch.

Wij kennen allen de vertelling van het schild, over welks voorkomen, in oude tijden, twee krijgslieden twistten, om ten laatste te ontdekken dat het aan ieder hunner een geheel verschillende zijde vertoonde. Is er geen mogelijkheid, dat, nadat alles gezegd en gedaan is, wij mogen uitvinden dat er ook twee zijden zijn aan de Mormoonsche kwestie? De geschiedenis, zeggen wij, wijst met onfeilbaren vinger bloedige daden en weerspanningheid aan. In een langen stoet gaan zij voor ons heen: „Het Bergweide-Bloedbad”, „Danieten-Invallen”, „Bloed-Verzoening”, politieke kuiperijen en zedeloosheid. Zij zijn een vlek genoemd op onze westelijke beschaving, en heden wordt de kaart van Utah voorgesteld met een grooten octopus*), hare schoone gedeelten mismakende, en wiens voelhoornen zich uitstrekken tot in aangrenzende staten. Wij hebben u zeker verteld hoe onvertrouwbaar de vertellingen zijn die ons verhaald zijn van vroegere pioneedagen aan de andere zijde van den Mississippi, en hoe fabelachtig de legenden zijn welke tot ons komen van hare eerste nederzeters. Wij hebben nog niet in overweging genomen welk een groote rol het vooroordeel hetwelk altijd een godsdienstig geloof volgt dat ook maar in het minste afwijkt van wat bekend is als orthodox, gespeeld heeft in de sombere verhalen, waarop onze gretige ooren onthaald zijn geworden. Wij zijn in dezelfde dwaling gevallen als die wij bij de oude ridders afkeuren; wij hebben verzuimd op de andere zijde van het schild te zien. Welke droeve verhalen van vervolging en langwijlig lijden vinden wij hier. Treurspelen zoo droevig als in de Hervormingsdagen. Van Kirtland naar Nauvoo, en over de ongebaande prairie werden zij gedreven, hunnen moeizamen weg merkende door de graven van degenen wier lichamelijke sterkte niet voldoende was, totdat zij ten laatste bereikten wat, voor hen, een beloofd land was, de vallei van het groote Zoutmeer. Zoo verlaten en weinig belovend als het was, hebben zij het doen bloeien als de roos. Om een onlangs verschenen beschrijvend werk aan te halen: „Door nijverheid zoo merkwaardig als zij wel bestuurd werd, werd de woestenij herschapen in eene oase, en de naakte aarde, met haar armoedje van zand en saliestruiken, werd zoo bewerkt dat zij hare naaktheid kon bedekken met de groene bekleeding van eene bijna voorbeeldeloze vruchtbaarheid.”

Hoeveel waarheid er is in alles wat tegen hen aangevoerd wordt en hoe wij ons vergist mogen hebben nopens hunne beweegredenen en de onderliggende beginselen welke hun wild en woest uiterlijk beheerschen, moeten degenen die er genoeg belang in stellen voor zichzelf beslissen. Vreemd is het, niet, dat wij zoo weinig melding hooren maken van de gruwelen van Haun's Mill, en zoo weinig bijzonderheden van de verdrijving in het hartje van den winter uit Nauvoo? Generaal Thomas L. Kane, van Philadelphia, bezocht hunne verlaten stad kort nadat hunne vijanden hen weggedreven hadden, en in eene lezing, gehouden over dit

*) Een twee-kieuwige inktvisch, acht armen hebbende, waaraan zuigers.

onderwerp voor de „Historical Society” van Pennsylvania, gebruikte hij deze woorden:

„Vreeselijk, inderdaad, was het lijden van deze verzaakte wezens; gebogen en neergedrukt door koude en zonnebrand, elkaar afwisselende als iedere moeizame dag en nacht voorbij kroop, waren zij bijna allen de kreupele slachtoffers van ziekte. Zij waren daar omdat zij geen huizen hadden, geen hospitalen, geen armhuizen, geen vrienden om ze hen aan te bieden. Zij konden het zwakke hulpgeroep hunner zieken niet bevredigen; zij hadden geen brood om de weerspannige hongerkreten hunne kinderen te stillen. Moeders en zuigelingen, dochters en grootouders waren allen te zamen in lompen gebivakkeerd, zelfs gebrek lijdende aan dekking om diegenen te troosten wie de koortsrillingen doordrongen tot het merg in hun gebeente. Dit waren Mormonen, honger lijdende in Lee Graafschap, Iowa, in de vierde week van de maand September in het jaar onzes Heeren 1846. De stad — was Nauvoo, Illinois. De Mormonen waren de eigenaars van die stad en dat lachende landschap rondom. En degenen die hunne ploegen hadden doen stilhouden, hunne hamers, hunne bijlen, hunne wever-spoelen, en de raderen in hunne werkplaatsen tot zwijgen gebracht; degenen die hunne haarden hadden uitgebluscht, hun voedsel opgegeten, hunne boomgaarden verwoest en hunne duizenden morgens ongeogst brood onder den voet vertrappt — dat waren de bewaarders van hunne woningen, de drinkbroers in hunne Tempelen, wier dronken levenmakerij hunne ooren in het sterven beledigde.”

(Wordt vervolgd).

OVERLEDEN.

BOSGIETER. — Te Ogden, Utah, 7 Februari 1904, Neeltje Bosgieter, geb. Both, geboren te Oud-Beijerland den 2 Maart 1840, gedoopt en bevestigd door Ouderling F. A. Brown, den 20 October 1890.

OPHEIKENS. — Te Oude Pekela, den 12 Maart 1904, Hendrik Opheikens, zoon van Hendrik en Dina Perton-Opheikens, geboren te Oude Pekela, den 19 September 1894, en ingezegend door Ouderling A. van Dam, den 20 Maart 1900.

I N H O U D:

De Zionistische Beweging	Blz. 105	Bewaring van de Kerk van Christus	Blz. 115
Indien gij wist	„ 111	Een geweigerd Handschrift	„ 117
Zions Liederen	„ 113	Overleden	„ 120
Mijn bezoek aan de Delfshavensche Kerk „ 113			

Uitgave van WILLARD T. CANNON, Boezemsingel 116, Rotterdam.

Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland.

Abonnementsprijs per jaar:

Nederland f 1.80, België fr. 4.50, Amerika \$ 1.00.

Per exemplaar 10 cent.